ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1993

Vyhlásené: 15. 2. 1993 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

38

ZÁKON
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 20. januára 1993

o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
ORGANIZÁCIA ÚSTAVNÉHO SÚDU

§ 1

(1) Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) je nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti.

(2) Sídlom Ústavného súdu sú Košice.

§ 2

(1) Ústavný súd sa skladá z 10 sudcov.

(2) Na čele Ústavného súdu je predseda, ktorého zastupuje podpredseda.

(3) Ústavný súd rozhoduje v pléne alebo v senátoch.

(4) Plénum Ústavného súdu tvoria všetci sudcovia Ústavného súdu (ďalej len „sudcovia“).

(5) Senát Ústavného súdu (ďalej len „senát“) sa skladá z predsedu senátu a z dvoch sudcov.

Plénum Ústavného súdu

§ 3

Ústavný súd rozhoduje v pléne vo veciach uvedených v čl. 107, 125 písm. a) a b), čl. 129 ods. 2 a 4, čl. 136 ods. 2, čl. 138 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a o úprave svojich vnútorných pomerov.

§ 4

(1) Zasadnutie pléna Ústavného súdu zvoláva, program určuje a rokovanie vedie predseda Ústavného súdu.

(2) Ústavný súd je spôsobilý v pléne konať a uznášať sa, ak je na rokovaní a rozhodovaní prítomných aspoň sedem sudcov.

(3) Plénum Ústavného súdu sa uznáša nadpolovičnou väčšinou všetkých sudcov. Ak sa táto väčšina nedosiahne, návrh sa zamietne.

(4) Rokovanie pléna Ústavného súdu je neverejné, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak. Môžu sa na ňom zúčastniť prizvaní pracovníci Kancelárie Ústavného súdu a ďalšie osoby, ktorých prítomnosť je nevyhnutná z procesných dôvodov.

(5) Plénum Ústavného súdu môže rozhodnúť, že sa na jeho rokovaní alebo na časti rokovania môžu zúčastniť aj iné osoby.

(6) Predseda Ústavného súdu môže poveriť niektorého zo sudcov prípravou podkladov potrebných na rozhodnutie pléna Ústavného súdu a referovať o nich na jeho zasadnutí (ďalej len „spravodajca“).

(7) Predseda Ústavného súdu vedie rokovanie pléna Ústavného súdu tak, aby sa prerokovali všetky sporné otázky a aby každý sudca mohol o nich rozhodnúť v súlade so svojím sudcovským presvedčením.

Senát Ústavného súdu

§ 5

(1) O veciach, ktoré nepatria do pôsobnosti pléna Ústavného súdu, rozhoduje senát.

(2) O prítomnosti na rokovaní senátu a o poverení spravodajcu na prípravu konania primerane platia ustanovenia § 4 ods. 4 až 6.

(3) Stálych členov senátu určuje plénum Ústavného súdu na dobu jedného roka. Predseda a podpredseda Ústavného súdu nemôžu byť stálymi členmi senátu.

(4) Stáli členovia senátu volia predsedu senátu. Neprítomného predsedu zastupuje vekom najstarší stály člen senátu.

(5) Neprítomného člena senátu dočasne zastúpi iný sudca, ktorého určí predseda Ústavného súdu. Rovnako sa postupuje, ak je člen senátu vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie.

§ 6

Ak senát v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou dospeje k právnemu názoru odchylnému od právneho názoru iného senátu Ústavného súdu vysloveného podľa čl. 128 ods. 1 Ústavy, predloží otázku na posúdenie plénu Ústavného súdu. Stanoviskom pléna je senát v ďalšom konaní viazaný.

Predseda Ústavného súdu

§ 7

Predsedu a podpredsedu Ústavného súdu vymenúva zo sudcov Ústavného súdu prezident Slovenskej republiky.

§ 8

(1) Predseda Ústavného súdu vykonáva správu tohto súdu, najmä zabezpečuje jeho riadny chod zo stránky personálnej, organizačnej, hospodárskej a finančnej.

(2) Predsedu Ústavného súdu v určenom rozsahu a v jeho neprítomnosti v plnom rozsahu zastupuje podpredseda Ústavného súdu. Ak ani podpredseda nie je prítomný, zastupuje ich vekom najstarší sudca Ústavného súdu.

Kancelária Ústavného súdu

§ 9

(1) Úlohy spojené s organizačným, personálnym, administratívnym a technickým zabezpečením činnosti Ústavného súdu vykonáva Kancelária Ústavného súdu (ďalej len „Kancelária“).

(2) Vedúceho Kancelárie vymenúva a odvoláva predseda Ústavného súdu.

(3) Vedúci Kancelárie plní voči pracovníkom Ústavného súdu s výnimkou jeho sudcov funkciu vedúceho úradu.

(4) Podrobnosti o organizácii a činnosti Kancelárie a o postavení jej pracovníkov ustanovuje organizačný poriadok Kancelárie, ktorý schvaľuje plénum Ústavného súdu.

§ 10
Súdni poradcovia

(1) Na Ústavnom súde sú činní súdni poradcovia Ústavného súdu (ďalej len „poradcovia“). Musia mať vysokoškolské právnické vzdelanie a 10-ročnú prax v právnickom povolaní.

(2) Predseda Ústavného súdu, predseda senátu a sudca môžu poradcu poveriť vykonaním jednotlivých úkonov, ktoré inak patria sudcovi, najmä výsluchom svedkov, znalcov a obstaraním listín potrebných na rozhodnutie. Poradca nemôže vypočúvať účastníkov konania ani ich zástupcov.

DRUHÁ ČASŤ
USTANOVOVANIE SUDCOV ÚSTAVNÉHO SÚDU A ZÁNIK ICH FUNKCIE

§ 11
Ustanovovanie sudcov

(1) Návrhy na voľbu kandidátov na sudcov môžu podať Národnej rade Slovenskej republiky

a) poslanci Národnej rady Slovenskej republiky,

b) vláda Slovenskej republiky,

c) predseda Ústavného súdu Slovenskej republiky,

d) predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky,

e) generálny prokurátor Slovenskej republiky,

f) záujmové organizácie právnikov,

g) vedecké inštitúcie.

(2) Návrhy dvadsiatich kandidátov na funkcie sudcov predkladá Národná rada Slovenskej republiky prezidentovi Slovenskej republiky najneskôr tri mesiace pred uplynutím funkčného

obdobia sudcov skôr vymenovaných. Prezident Slovenskej republiky vymenuje desať sudcov a z nich predsedu a podpredsedu Ústavného súdu na dobu sedem rokov do jedného mesiaca od doručenia zoznamu kandidátov.

(3) Za sudcu môže byť navrhnutý a vymenovaný občan Slovenskej republiky, ktorý je voliteľný do Národnej rady Slovenskej republiky, dosiahol vek 40 rokov, má vysokoškolské právnické vzdelanie a je najmenej 15 rokov činný v právnickom povolaní.

(4) Sudca skladá do rúk prezidenta Slovenskej republiky Ústavou predpísaný sľub. Zložením sľubu sa sudca ujíma funkcie.

(5) Pracovný pomer sudcu vzniká dňom zloženia sľubu. Na pracovné vzťahy vyplývajúce z funkcie sudcu sa primerane použijú, ak tento zákon neustanovuje niečo iné, ustanovenia Zákonníka práce. Pracovný pomer sudcu k organizácii, s ktorou je pred zložením sľubu v pracovnom pomere, zostáva zachovaný.

Zánik funkcie sudcu

§ 12

(1) Funkcia sudcu zaniká uplynutím doby, na ktorú bol vymenovaný.

(2) Sudca sa môže svojej funkcie sudcu vzdať. Vzdanie funkcie písomne oznámi predsedovi Ústavného súdu. Funkcia sudcu zaniká uplynutím dvoch kalendárnych mesiacov od doručenia oznámenia predsedovi Ústavného súdu, ak sa nedohodnú inak.

(3) Ak sa sudca stane poslancom alebo členom vlády, zaniká jeho funkcia dňom zloženia sľubu poslanca alebo člena vlády.

(4) Pracovný pomer sudcu zaniká dňom zániku jeho funkcie.

§ 13

(1) Prezident Slovenskej republiky môže sudcu odvolať na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku pre úmyselný trestný čin alebo na základe disciplinárneho rozhodnutia Ústavného súdu pre čin, ktorý je nezlučiteľný s výkonom jeho funkcie v Ústavnom súde.

(2) Prezident Slovenskej republiky odvolá sudcu, ak predseda Ústavného súdu oznámi, že sudca sa nezúčastňuje na konaniach Ústavného súdu dlhšie ako jeden rok alebo ak sudca bol právoplatným súdnym rozhodnutím pozbavený spôsobilosti na právne úkony.

(3) Ak sudca vykonáva činnosť nezlučiteľnú s výkonom funkcie sudcu, vyzve ho predseda Ústavného súdu na jej skončenie do desiatich dní od doručenia výzvy.

(4) Ak bol podaný návrh na odvolanie sudcu alebo ak je sudca trestne stíhaný, môže byť až do rozhodnutia o návrhu na odvolanie z funkcie alebo do skončenia trestného konania dočasne pozbavený výkonu sudcovskej funkcie.

(5) O dočasnom pozbavení výkonu sudcovskej funkcie rozhoduje predseda Ústavného súdu. O dočasnom pozbavení funkcie predsedu a podpredsedu Ústavného súdu rozhoduje prezident Slovenskej republiky po vyžiadaní stanoviska pléna Ústavného súdu.

Postavenie sudcov Ústavného súdu

§ 14

(1) Sudcovia sú pri rozhodovaní nezávislí a sú viazaní Ústavou a ústavnými zákonmi.

(2) Ústavný súd pri rozhodovaní o súlade

a) nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s Ústavou, s ústavnými zákonmi a zákonmi,

b) všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy s Ústavou a zákonmi,

c) všeobecne záväzných právnych predpisov miestnych orgánov štátnej správy s Ústavou, zákonmi a s inými všeobecne záväznými predpismi,

d) všeobecne záväzných právnych predpisov s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov je viazaný aj zákonmi.

(3) Sudcu nemožno stíhať ani ho vziať do väzby bez súhlasu Ústavného súdu. Ak Ústavný súd súhlas odoprie, trestné stíhanie sudcu je navždy vylúčené.

(4) Ak bol sudca pristihnutý a zadržaný pri trestnom čine, príslušný orgán je povinný to ihneď oznámiť Ústavnému súdu. Ak Ústavný súd nedá na zadržanie súhlas, sudca musí byť ihneď prepustený.

(5) Sudcu nemožno stíhať pre konanie, ktoré má znaky priestupku alebo obdobného protiprávneho konania podľa osobitných predpisov.

§ 15

(1) Sudcovia sú povinní vykonávať svoju funkciu svedomite a zdržať sa pri jej výkone i v občianskom živote takého konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Ústavného súdu, vážnosť sudcu a dôveru k Ústavnému súdu.

(2) Sudcovia sú povinní zachovávať v úradných veciach mlčanlivosť, a to aj po zániku sudcovskej funkcie. Od povinnosti zachovávať mlčanlivosť môže sudcu oslobodiť predseda Ústavného súdu. Predsedu Ústavného súdu môže od tejto povinnosti oslobodiť prezident republiky.

(3) Ustanovenie odseku 2 platí aj pre pracovníkov Ústavného súdu.

§ 16
Disciplinárna zodpovednosť sudcov

(1) Predseda Ústavného súdu môže podať plénu Ústavného súdu návrh na začatie disciplinárneho konania, ak sudca zavinene porušil služobné povinnosti alebo svojím správaním narušil dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohrozil dôveru k Ústavnému súdu alebo ak napriek výzve pokračuje v činnosti nezlučiteľnej s funkciou sudcu.

(2) Plénum Ústavného súdu vypočuje sudcu, voči ktorému návrh smeruje. Návrh odmietne, ak zistí, že nie je opodstatnený. Ak je návrh opodstatnený, zvolí trojčlenný disciplinárny senát.

(3) Od ustanovenia disciplinárneho senátu až do skončenia konania môže plénum pozastaviť sudcovi výkon funkcie.

(4) Za konanie podľa odseku 1 možno uložiť ako disciplinárne opatrenie napomenutie. Ak

disciplinárny senát dôjde k záveru, že sudca sa nedopustil konania podľa odseku 1, disciplinárne konanie zastaví.

(5) Sudca alebo predseda Ústavného súdu môže proti rozhodnutiu disciplinárneho senátu podať do 15 dní od doručenia rozhodnutia námietky, o ktorých rozhodne plénum Ústavného súdu.

(6) Ak sa sudca dopustil takého konania, že jeho zotrvanie vo funkcii by bolo v rozpore s poslaním Ústavného súdu a s postavením jeho sudcov, môže plénum Ústavného súdu navrhnúť, aby prezident Slovenskej republiky sudcu odvolal. Na uznesenie o takomto návrhu treba súhlas najmenej siedmich sudcov Ústavného súdu.

(7) Na postup v disciplinárnom konaní sa primerane použijú, ak tento zákon neustanovuje inak, ustanovenia § 10 až 17 a § 20 a 21 zákona č. 412/1991 Zb. o kárnej zodpovednosti sudcov. Ďalšie podrobnosti disciplinárneho konania upraví spravovací a rokovací poriadok Ústavného súdu.

§ 17

Mesačný plat, funkčné príplatky a ostatné požitky sudcov ustanoví Národná rada Slovenskej republiky osobitným zákonom.

TRETIA ČASŤ
KONANIE PRED ÚSTAVNÝM SÚDOM

PRVÁ HLAVA
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 18

(1) Ústavný súd začne konanie, ak návrh podá

a) najmenej pätina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky,

b) prezident Slovenskej republiky,

c) vláda Slovenskej republiky,

d) súd,

e) generálny prokurátor Slovenskej republiky,

f) každý, o ktorého práve sa má konať v prípadoch ustanovených v čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky.

(2) Ústavný súd môže začať konanie aj na podnet právnických alebo fyzických osôb, ak namietajú porušenie svojich práv.

(3) Konanie sa začne

a) dňom doručenia návrhu Ústavnému súdu,

b) prijatím podnetu na predbežnom prerokovaní.

§ 19

Súdom podľa § 18 ods. 1 písm. d) sa rozumie príslušný senát alebo samosudca.[1])

§ 20

(1) Návrh na začatie konania sa Ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu

a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí aj pre podanie podnetu.

§ 21

(1) Účastníkmi konania sú navrhovateľ a osoby, o ktorých to ustanovuje tento zákon.

(2) Vedľajšími účastníkmi konania sú osoby, ktorým toto postavenie priznáva tento zákon, ak sa tohto postavenia nevzdajú. Majú v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastníci konania, konajú však iba sami za seba.

(3) Štátne orgány ako účastníkov konania alebo vedľajších účastníkov konania na ústnom pojednávaní zastupuje nimi ustanovený zástupca. Ak nejde o zástupcu zákonodarného orgánu, musí mať vysokoškolské právnické vzdelanie.

(4) Ak je účastníkom konania súd, ktorý podal návrh v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou [§ 18 ods. 1 písm. d)], zastupuje senát jeho predseda.

§ 22

Účastníci konania a vedľajší účastníci konania, ak sú nimi právnické alebo fyzické osoby, musia byť v konaní pred Ústavným súdom zastúpení advokátom alebo komerčným právnikom. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred Ústavným súdom.

§ 23

Fyzické osoby môžu na ústnom pojednávaní alebo pri inom osobnom rokovaní používať svoj materinský jazyk. Trovy tlmočenia znáša Ústavný súd.

§ 24

(1) Návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej Ústavný súd už rozhodol.

(2) Návrh nie je prípustný ani v prípade, ak Ústavný súd v tej istej veci koná; ak ho podal oprávnený navrhovateľ, má právo zúčastniť sa na konaní o skôr podanom návrhu ako vedľajší účastník konania.

(3) Ak vzniknú pochybnosti, či niekto oprávnene uplatňuje právo vedľajšieho účastníka konania, rozhodne o tom Ústavný súd.

§ 25

(1) Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

(2) Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nie je Ústavný súd príslušný, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, môže Ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ak Ústavný súd navrhovateľa na takéto vady návrhu upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

(3) Ak návrh nebol odmietnutý, je prijatý na ďalšie konanie.

§ 26

Pri prerokúvaní návrhov sa Ústavný súd nemusí riadiť poradím, v akom mu došli, ak vec, ktorej sa niektorý návrh týka, považuje za naliehavú.

§ 27

(1) Sudca je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

(2) Dôvody vylúčenia podľa odseku 1 oznámi sudca bez meškania predsedovi Ústavného súdu.

§ 28

(1) Účastník konania môže najneskôr na začiatku ústneho pojednávania vyhlásiť, že niektorého zo sudcov odmieta pre jeho zaujatosť. Odmietnutie sa musí odôvodniť. Odmietnutý sudca je povinný vyjadriť sa k odmietnutiu.

(2) Ak ide o rozhodovanie v pléne Ústavného súdu, o vylúčení sudcu pre jeho zaujatosť rozhodne plénum Ústavného súdu; odmietnutý sudca nehlasuje. Ak ide o rozhodovanie v senáte Ústavného súdu, o vylúčení sudcu pre zaujatosť rozhodne senát; odmietnutý člen senátu nehlasuje. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho.

(3) Ak sudca sám vyhlási svoju zaujatosť vo veci a uvedie dôvody, postupuje sa podľa odseku 2.

§ 29

(1) Návrh, ktorý došiel Ústavnému súdu, pridelí jeho predseda niektorému zo sudcov ako spravodajcovi.

(2) Ak sa návrh týka veci, o ktorej rozhoduje Ústavný súd v pléne, pridelí predseda Ústavného súdu návrh ktorémukoľvek sudcovi; ak ide o stáleho člena senátu, urobí tak po prerokovaní s predsedom tohto senátu.

(3) Návrh, o ktorom má rozhodnúť senát, pridelí sa na predbežnú prípravu sudcovi toho senátu, ktorému vec podľa rozvrhnutia práce patrí.

(4) Spravodajca pripraví vec na predbežné prerokovanie. Ak je návrh prijatý na konanie, prerokuje sa v senáte alebo v pléne.

(5) Spravodajca zabezpečí, aby návrh bol bez meškania doručený ostatným účastníkom konania, prípadne vedľajším účastníkom konania s výzvou na vyjadrenie v lehote, ktorú určí.

(6) Spravodajca môže každému účastníkovi konania uložiť, aby v určenej lehote odovzdal Ústavnému súdu potrebný počet odpisov svojich návrhov, vyjadrení alebo iných podaní pre Ústavný súd alebo pre ostatných účastníkov konania; ak sa tak nestane, tieto písomnosti sa obstarajú na jeho náklady.

§ 30

(1) Vo veciach prerokúvaných Ústavným súdom podľa čl. 125, 126, 127, 129 ods. 4 a 5 Ústavy sa koná ústne pojednávanie.

(2) Od ústneho pojednávania môže Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustiť, ak od

tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

(3) Na ústnom pojednávaní majú právo byť prítomní účastníci konania, vedľajší účastníci konania a ich zástupcovia.

(4) Ústne pojednávanie vo veciach podľa čl. 125, 126, 129 ods. 4 Ústavy je verejné. V ostatných veciach je tiež verejné, ak Ústavný súd z dôležitých dôvodov verejnosť z účasti na celom pojednávaní alebo na jeho časti nevylúči.

(5) Pre verejnosť ústneho pojednávania platia primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, prípadne Trestného poriadku, ak sa prerokúva ústavná sťažnosť proti rozhodnutiu vydanému v trestnom konaní.

(6) Nálezy Ústavného súdu sa po ústnom pojednávaní vyhlasujú verejne.

§ 31

(1) Ústavný súd vykonáva dôkazy potrebné na zistenie stavu veci. Vykonaním určitého dôkazu mimo ústneho pojednávania môže poveriť jednotlivého sudcu. O vykonanie určitého dôkazu a úkonu môže požiadať aj iný súd.

(2) Všetky súdy, orgány verejnej správy a iné štátne orgány poskytujú Ústavnému súdu na jeho požiadanie pomoc pri obstarávaní podkladov na jeho rozhodovanie.

(3) Svedok alebo znalec sa nemôže odvolávať na svoju povinnosť mlčanlivosti ustanovenú právnymi predpismi, ak ho Ústavný súd svojím uznesením pre tento prípad povinnej mlčanlivosti zbavil.

(4) O doručovaní a počítaní lehôt, predvolaní, predvedení, povinnosti svedčiť, zákaze výsluchu, práve odoprieť výpoveď, o nároku na svedočné, o vykonávaní dôkazov, o hlasovaní a náležitostiach rozhodnutia primerane platia ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku alebo Trestného poriadku.

§ 32

(1) Sudca, ktorý s rozhodnutím pléna alebo senátu Ústavného súdu nesúhlasí, má právo, aby sa jeho odlišné stanovisko stručne uviedlo v zápisnici o hlasovaní.

(2) Pri hlasovaní v pléne alebo v senáte o rozhodnutí môžu byť prítomní len sudcovia a zapisovateľ.

(3) O veciach podľa čl. 136 ods. 2 a 3 Ústavy sa hlasuje tajne.

§ 33

(1) Vo veci samej rozhoduje Ústavný súd nálezom alebo rozsudkom, v ostatných veciach uznesením, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak Ústavný súd zistí nesúlad vo veciach uvedených v čl. 125 Ústavy, výrokovú časť uverejní v Zbierke zákonov.

(3) Rozhodnutie vo veci samej musí byť odôvodnené a vyhlasuje sa „V mene Slovenskej republiky“.

(4) Ak má právny názor Ústavného súdu vyslovený v náleze alebo v uznesení o výklade podľa čl. 128 ods. 1 Ústavy všeobecný význam, môže Ústavný súd rozhodnúť, že sa tento právny názor

uverejní v Zbierke zákonov.

(5) Ústavný súd vydáva najmenej raz za rok pre verejnú potrebu súbor svojich nálezov a uznesení o výklade podľa čl. 128 ods. 1 Ústavy, prijatých v uplynulom roku; až do jeho vydania môže do nich každý na Ústavnom súde nahliadnuť.

§ 34

(1) Účastníkom konania alebo ich zástupcom sa doručujú všetky rozhodnutia Ústavného súdu vydané v prerokúvanej veci.

(2) Vedľajším účastníkom konania sa doručujú rozhodnutia, o ktorých tak určí Ústavný súd.

§ 35

Konanie pred Ústavným súdom nepodlieha súdnym poplatkom, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 36

(1) Trovy konania pred Ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania zo svojho.

(2) Ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

DRUHÁ HLAVA
OSOBITNÉ USTANOVENIA

Prvý oddiel
Konanie o súlade právnych predpisov

§ 37

(1) Ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až e) dôjdu k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily je v rozpore s právnym predpisom vyššej právnej sily (čl. 125 Ústavy), môžu podať Ústavnému súdu návrh na začatie konania.

(2) Návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať

a) označenie predpisu, ktorého nesúlad s právnym predpisom vyššej právnej sily sa namieta, s vyjadrením, či navrhovateľ napáda predpis v celom rozsahu alebo v jeho časti, prípadne v jednotlivom ustanovení,

b) označenie predpisu vyššej právnej sily, jeho časť alebo jednotlivé ustanovenie, s ktorým napadnutý predpis nie je v súlade.

§ 38

Ak návrh podal súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou, vedľajšími účastníkmi konania sú účastníci konania pred súdom, ktorý návrh podal; ak ide o trestné konanie, osoba, proti ktorej sa trestné konanie vedie, a prokurátor.

§ 39

Pred rozhodnutím vo veci podľa tohto oddielu si predseda Ústavného súdu vyžiada stanovisko

orgánu, ktorý všeobecne záväzný právny predpis vydal. Môže si tiež vyžiadať stanovisko predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky alebo generálneho prokurátora Slovenskej republiky.

§ 40

Ak Ústavný súd pri rozhodovaní podľa čl. 125 Ústavy zistí nesúlad preskúmavaného právneho predpisu nižšej právnej sily s právnym predpisom vyššej právnej sily a pritom zistí nesúlad aj tohto predpisu s ďalším právnym predpisom ešte vyššej právnej sily, preskúma zákonnosť aj tohto právneho predpisu a vydá nález aj o jeho nezákonnosti.

§ 41

(1) Rozhodnutie Ústavného súdu, ktorým sa zistil nesúlad právnych predpisov, sa označuje ako nález.

(2) Nález s odôvodnením sa doručuje navrhovateľovi a orgánu, ktorý predpis vydal.

(3) Uznesenie o tom, že Ústavný súd návrhu nevyhovel, sa doručí navrhovateľovi.

Druhý oddiel
Konanie vo veciach sporov o príslušnosť

§ 42

Návrh na začatie konania môže podať ústredný orgán, ktorý tvrdí, že je príslušný na rozhodnutie, ako aj ten, ktorý svoju príslušnosť odmieta. K návrhu treba pripojiť spisové podklady potrebné na rozhodnutie Ústavného súdu.

§ 43

Vedľajšími účastníkmi konania o určenie príslušnosti sú fyzické alebo právnické osoby, ktoré preukážu právny záujem o rozhodnutie vo veci.

§ 44

Ústavný súd v týchto veciach rozhoduje nálezom.

Tretí oddiel
Výklad ústavných zákonov

§ 45

Ústavný súd podáva výklad ústavných zákonov len vtedy, ak je vec sporná.

§ 46

(1) Oprávnenými na podanie návrhu sú osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až e).

(2) Účastníkom konania je tiež iný štátny orgán, o ktorom navrhovateľ tvrdí, že ústavný zákon nesprávne vykladá.

(3) Ak návrh podal súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou, vedľajšími účastníkmi konania sú účastníci konania pred súdom, ktorý návrh podal.

§ 47

Návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať údaje o tom, ktorý ústavný zákon, prípadne ktorá jeho časť alebo ktoré jeho ustanovenie sa má vyložiť, z akých dôvodov je vec sporná a ktorý štátny orgán si podľa navrhovateľa nesprávne vykladá ústavný zákon.

§ 48

O návrhu na podanie výkladu koná senát Ústavného súdu na neverejnom zasadnutí a rozhoduje uznesením.

Štvrtý oddiel
Konanie o ústavných sťažnostiach

§ 49

Ústavnú sťažnosť môže podať fyzická alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím orgánu uvedeného v čl. 127 Ústavy sa porušili jej základné práva alebo slobody občanov, a ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

§ 50

Návrh na začatie konania popri všeobecných náležitostiach uvedených v § 20 musí obsahovať, ktoré základné práva alebo slobody občanov boli podľa tvrdenia sťažovateľa porušené a akým konaním k tomuto porušeniu došlo. K sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia.

§ 51

(1) Účastníkmi konania sú sťažovateľ a orgán štátnej správy alebo územnej samosprávy, proti ktorému sťažnosť smeruje.

(2) Ústavný súd môže priznať postavenie vedľajšieho účastníka konania osobám, ktoré preukážu právny záujem o výsledok konania.

§ 52

Ak v tomto zákone nie je ustanovené inak, platia pre ústavnú sťažnosť ustanovenia o návrhu na začatie konania a pre sťažovateľa ustanovenia o navrhovateľovi.

§ 53

(1) Ústavná sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal riadne opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho práva poskytuje.

(2) Ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti, aj keď nie je splnená podmienka podľa predchádzajúceho odseku, ak sťažnosť svojím významom podstatne presahuje osobné záujmy sťažovateľa.

(3) Ústavnú sťažnosť možno podať v lehote do dvoch mesiacov. Táto lehota sa začína dňom, keď rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, inak dňom, keď bol sťažovateľ upovedomený o vybavení opravného prostriedku, a ak takého prostriedku niet, dňom, keď došlo k porušeniu jeho základného práva alebo slobody.

§ 54

(1) Senát Ústavného súdu môže uznesením prijatie ústavnej sťažnosti odmietnuť, ak bola podaná oneskorene alebo ak je zjavne ne-opodstatnená.

(2) Uznesenie o odmietnutí ústavnej sťažnosti nemusí byť odôvodnené. Sťažovateľovi sa toto rozhodnutie písomne oznámi s poukazom na dôvody odmietnutia sťažnosti podľa odseku 1. To rovnako platí pre uznesenie o neprípustnosti sťažnosti podľa § 24 ods. 1 a 2.

(3) Ak sťažovateľ vezme svoju ústavnú sťažnosť späť, Ústavný súd konanie o nej zastaví.

§ 55

(1) Podanie ústavnej sťažnosti nemá odkladný účinok.

(2) Ústavný súd však môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak to nebude v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon rozhodnutia alebo uskutočnenie oprávnenia priznaného rozhodnutím tretej osobe znamenalo pre sťažovateľa nepomerne väčšiu ujmu, než môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti.

§ 56

Ústavný súd vychádza zo skutkových zistení urobených v predchádzajúcich konaniach, ak sa nerozhodne inak.

§ 57

Ak Ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a aké ustanovenie Ústavy alebo ústavného zákona boli porušené a akým konaním k tomuto porušeniu došlo, a napadnuté rozhodnutie zruší.

§ 58

(1) Ak bola ústavná sťažnosť odmietnutá pre neprípustnosť alebo zjavnú neopodstatnenosť, môže senát Ústavného súdu uložiť sťažovateľovi poplatok až do výšky 5 000 Kčs.

(2) Ústavný súd môže sťažovateľovi uložiť, aby do jedného mesiaca zaplatil preddavok na poplatok podľa odseku 1, ak sú vážne pochybnosti o opodstatnenosti ústavnej sťažnosti.

(3) Zaplatený preddavok sa sťažovateľovi vráti, ak sa ústavnej sťažnosti vyhovie.

(4) Ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne, ak sťažovateľ nezaplatil včas preddavok, ktorý sa mu uložil podľa odseku 2. Ustanovenie § 54 ods. 2 pritom platí obdobne.

Piaty oddiel
Konanie vo volebných veciach

§ 59

(1) Sťažnosť pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb do Národnej rady Slovenskej republiky alebo do orgánu miestnej samosprávy alebo proti výsledku volieb môže podať okrem navrhovateľov uvedených v § 18 ods. 1 písm. a) až e) aj politická strana, ktorá sa na voľbách zúčastnila, 10 % oprávnených voličov volebného obvodu alebo kandidát, ktorý získal vo volebnom obvode najmenej 10 % voličov.

(2) Sťažnosť proti výsledku volieb do Národnej rady Slovenskej republiky alebo do orgánu miestnej samosprávy môže podať aj protikandidát, ktorý získal aspoň 10 % hlasov. Sťažnosť môže podať aj najmenej 10 % voličov príslušného volebného obvodu; k sťažnosti musia byť pripojené podpisy a adresy týchto občanov.

§ 60

(1) Návrh na začatie konania popri všeobecných náležitostiach uvedených v § 20 musí obsahovať

a) vyjadrenie sťažovateľa o tom, či napáda voľby na celom území Slovenskej republiky, alebo len v určitom volebnom obvode,

b) dôvody, pre ktoré voľby napáda, s označením dôkazov.

(2) Návrh podľa odseku 1 sa musí podať do desiatich dní po oznámení výsledku volieb.

§ 61

Ústavný súd upovedomí o sťažnosti, ak ide o voľby do Národnej rady Slovenskej republiky, ostatné politické strany, ktoré vo voľbách získali zastúpenie v Národnej rade Slovenskej republiky, a ak ide o voľby do orgánov miestnej samosprávy, aj člena orgánu miestnej samosprávy, ktorého zvolenie bolo napadnuté; umožní sa im, aby sa v určenej lehote k sťažnosti vyjadrili.

§ 62

Ústavný súd si vyžiada všetky doklady a správy týkajúce sa volieb.

§ 63

(1) Ústavný súd môže

a) vyhlásiť voľby za neplatné,

b) zrušiť napadnutý výsledok volieb,

c) zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený,

d) sťažnosť zamietnuť.

(2) V prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a) až c) Ústavný súd rozhoduje nálezom.

(3) Nález, ktorým sa vyhlásili voľby za neplatné, doručí sa aj s odôvodnením neodkladne Národnej rade Slovenskej republiky a Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky.

(4) Rozhodnutie uvedené v odseku 1 písm. b) a c) oznámi Ústavný súd Národnej rade Slovenskej republiky alebo príslušnému orgánu miestnej samosprávy a politickým stranám, ako aj členovi orgánu uvedenému v § 61.

(5) Uznesenie o zamietnutí sťažnosti sa oznamuje iba sťažovateľovi.

Šiesty oddiel
Konanie o rozpustení alebo pozastavení činnosti politickej strany alebo hnutia

§ 64

V konaní podľa čl. 129 ods. 4 Ústavy sa použijú primerane ustanovenia o konaní podľa štvrtého oddielu tohto zákona.

§ 65

(1) Návrh na preskúmanie rozhodnutia o rozpustení politickej strany alebo politického hnutia môže podať okrem navrhovateľov uvedených v § 18 ods. 1 písm. a) až e) aj politická strana alebo politické hnutie. Návrh na začatie konania má odkladný účinok.

(2) Návrh na preskúmanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o evidenciu politickej strany alebo politického hnutia môže podať aj prípravný výbor politickej strany alebo politického hnutia.

(3) Pred rozhodnutím vo veci si predseda Ústavného súdu alebo predseda senátu vyžiada stanovisko Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a generálneho prokurátora Slovenskej republiky.

(4) Rozhodnutie Ústavného súdu sa doručuje navrhovateľovi a Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky.

Siedmy oddiel
Konanie o sťažnostiach proti výsledku referenda

§ 66

(1) Ak v tomto zákone nie je ustanovené inak, platia pre konanie o sťažnosti proti výsledku referenda ustanovenia o návrhu na začatie konania.

(2) Navrhovateľom môže byť

a) najmenej 1/5 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky,

b) prezident Slovenskej republiky,

c) vláda Slovenskej republiky,

d) generálny prokurátor Slovenskej republiky,

e) skupina najmenej 350 tisíc občanov Slovenskej republiky.

§ 67

Štátne orgány a orgány, ktoré sa zúčastňujú na organizovaní referenda a zisťovaní jeho výsledkov, sú povinné Ústavnému súdu na jeho požiadanie poskytnúť informácie a predložiť doklady týkajúce sa referenda.

§ 68

(1) Predseda Ústavného súdu a členovia senátu sú oprávnení za prítomnosti predsedu príslušnej ústrednej komisie pre referendum otvoriť zapečatenú zložku s dokladmi o hlasovaní a vykonať úkony potrebné na preskúmanie ústavnosti postupu referenda.

(2) O otvorení zložky a zistených skutočnostiach sa spíše zápisnica, ktorú podpíšu predseda Ústavného súdu a ostatné zúčastnené osoby podľa odseku 1, ktoré sú oprávnené uviesť prípadné výhrady k obsahu zápisnice.

(3) Po vykonaní potrebných úkonov predseda Ústavného súdu zložku zapečatí.

§ 69

Ak Ústavný súd zistí, že porušenie ústavnosti rozhodujúcim spôsobom ovplyvnilo alebo mohlo ovplyvniť výsledok, nálezom vysloví, že vykonané referendum je neplatné.

§ 70

(1) O sťažnosti proti výsledku referenda rozhodne Ústavný súd do desiatich dní od doručenia žiadosti.

(2) Nález Ústavného súdu sa neodkladne uverejní prostredníctvom Tlačovej kancelárie Slovenskej republiky a vyhlási sa bez odôvodnenia v Zbierke zákonov.

Ôsmy oddiel
Konanie o sťažnosti proti rozhodnutiu o overení alebo neoverení mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky

§ 71

Konanie sa začína na návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky.

§ 72

Pre podanie návrhu platí § 20.

§ 73

O návrhu rozhodne senát uznesením.

Deviaty oddiel
Konanie o obžalobe na prezidenta republiky

§ 74

(1) Pri rozhodovaní o obžalobe Národnej rady Slovenskej republiky na prezidenta republiky pre vlastizradu je Ústavný súd viazaný Trestným zákonom, len pokiaľ ide o kvalifikáciu skutku.

(2) Pre konanie sa primerane použijú ustanovenia Trestného poriadku.

(3) Ústavný súd rozhoduje rozsudkom.

(4) Ak Ústavný súd uzná prezidenta republiky za vinného zo spáchania vlastizrady, pozbaví ho funkcie prezidenta.

ŠTVRTÁ ČASŤ
VYKONÁVANIE ROZHODNUTÍ MEDZINÁRODNÝCH ORGÁNOV VO VECIACH ZÁKLADNÝCH PRÁV A SLOBÔD

§ 75

(1) Ak výbor pre ľudské práva[2]) upozornil vládu Slovenskej republiky, že opatrením, rozhodnutím alebo iným zásahom niektorého orgánu verejnej moci Slovenskej republiky sa porušilo právo sťažovateľa uvedené v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach, vláda toto oznámenie bez meškania predloží Ústavnému súdu, ktorý koná podľa tretej časti druhej hlavy štvrtého oddielu tohto zákona.

(2) Na účely konania pred Ústavným súdom sa upozornenie podľa odseku 1 považuje za ústavnú sťažnosť, ktorá sa prijala na ďalšie konanie.

(3) Ústavný súd upovedomí sťažovateľa a ďalších účastníkov konania o začatí konania.

PIATA ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 76

(1) Zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vydané v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike, ktoré sú v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky[3]), strácajú platnosť deväťdesiatym dňom po uverejnení nálezu Ústavného súdu v Zbierke zákonov.

(2) Na konanie sa primerane použijú ustanovenia tretej časti druhej hlavy prvého oddielu tohto zákona.

§ 77

Ústavný súd má v štátnom rozpočte Slovenskej republiky samostatnú kapitolu.

§ 78

V čase, keď Ústavný súd zasadá, je zakázané zhromažďovanie občanov za účelom pôsobenia na jeho rozhodovanie, a to v okruhu 100 m od budovy Ústavného súdu alebo miesta, kde Ústavný súd pojednáva.

§ 79

Podrobnosti o organizácii Ústavného súdu a o konaní pred ním upravuje spravovací a rokovací poriadok Ústavného súdu, ktorý schvaľuje plénum Ústavného súdu. Vyhlasuje sa v Zbierke zákonov.

§ 80

Zrušuje sa zákon Slovenskej národnej rady č. 8/1992 Zb. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky a o konaní pred ním.

§ 81

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

2) Opčný protokol č. 169/1991 Zb.

1) § 4 ods. 1 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch.

3) Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava,
tel.: 02 888 91 137, fax: 02/52442853, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.